

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ПЕРЕДАТЕСТАЦІЙНА (АСИСТЕНТСЬКА) ПРАКТИКА

Методичні настанови
для здобувачів освітній
освітній рівень «магістр»

Харків
2024

УДК 378.22.091.33-027.22(072)

П 27

Укладачі:

Бельмаз Я. М., доктор пед. наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології

Пікалова А. О., к. філол. н., доцент, доцент кафедри іноземної філології

Рецензенти:

Блинова І. А., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов за професійним спрямуванням Українського державного університету імені Михайла Драгоманова;

Горовенко О. А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

П 27 Передатестаційна (асистентська) практика : метод. настанови для здобувачів освіти, освітній рівень «магістр» / уклад. : Я. М. Бельмаз, А. О. Пікалова ; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. – Харків, 2024. – 56 с.

Методичні настанови містять загальні вимоги щодо керівництва і проходження передатестаційної (асистентської) практики магістрантів факультету соціально-педагогічних наук та іноземної філології за галуззю знань 01 Освіта, спеціальністю Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)). У методичній праці визначені компетентності, що формуються у магістрантів під час проходження передатестаційної (асистентської) практики, її сутність, критерії оцінювання, етапи проходження, оформлення звітної документації.

Методичні настанови стануть у пригоді як керівникам передатестаційної (асистентської) практики магістрантів, так і здобувачам освіти, які проходять практику у закладах вищої та фахової передвищої освіти.

*Затверджено на засіданні науково-методичної ради
Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради*

Протокол № від

УДК 378.22.091.33-027.22(072)

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
1. Загальні положення щодо проходження передатестаційної (асистентської) практики	5
2. Мета і завдання передатестаційної (асистентської) практики	6
3. Зміст передатестаційної (асистентської) практики	14
4. Організація передатестаційної (асистентської) практики	15
4.1. Організація передатестаційної (асистентської) практики в умовах дистанційного навчання	16
5. Етапи проходження передатестаційної (асистентської) практики	21
6. Структура і зміст практики, розподіл трудомісткості за етапами передатестаційної (асистентської) практики, форми поточного контролю	22
7. Обов'язки здобувачів освіти магістерського рівня під час проходження практики	24
8. План-схема освітньої роботи (заходів) здобувача освіти магістерського рівня для проходження передатестаційної (асистентської) практики	25
9. Форми звітності з проходження передатестаційної (асистентської) практики	26
9.1. Список документації, яку студенти-магістранти повинні оформлювати у процесі перебігу передатестаційної (асистентської) практики	26
9.2. Список документації, яку необхідно здати після закінчення проходження передатестаційної (асистентської) практики	27
9.3. Звіт про проходження передатестаційної (асистентської) практики ...	28
10. Підсумки передатестаційної (асистентської) практики	28
Критерії оцінювання практики	30
ПІСЛЯМОВА	33
Література	34
ДОДАТКИ	
Додаток А	37
Додаток Б	39
Додаток В	41
Додаток Г	47
Додаток Д	50
Додаток Е	51
Додаток Є	53
Додаток Ж	54
Додаток З	55
Додаток І	56

ПЕРЕДМОВА

Передатестаційна (асистентська) є ключовим моментом у процесі підготовки майбутніх викладачів англійської мови та зарубіжної літератури.

Знання специфічних особливостей освіти у закладі вищої освіти, уміння практично застосовувати методи та прийоми навчання в умовах ЗВО стимулює мотиваційну спрямованість магістрів до прийняття позиції викладача.

Цей вид практики надає можливість здобувачам освіти отримати реальний досвід викладання англійської мови та літератури, що допомагає їм виробити ефективні методи та стратегії навчання.

Практикант можуть застосовувати теоретичні знання, отримані на лекціях, семінарських заняттях у реальному освітньому середовищі, що допомагає збагатити їх розуміння і підвищити їхню компетентність.

Працюючи зі здобувачами освіти в аудиторії, магістранти набувають навичок взаємодії з різними людьми, виробляють навички спілкування та встановлення відносин зі здобувачами освіти, колегами та адміністрацією.

Асистентська практика дає можливість майбутнім викладачам аналізувати свої сильні та слабкі сторони, виявляти сфери діяльності, які потребують поліпшення, і розвивати свої професійні навички та компетентності.

Отже, передатестаційна (асистентська) практика є необхідною складовою підготовки майбутніх викладачів англійської мови та зарубіжної літератури, яка сприяє їхньому успішному розвитку та підготовці до професійної діяльності.

1. Загальні положення щодо проходження передатестаційної (асистентської) практики

Організація і проведення навчальної практики, у тому числі й передатестаційної (асистентської) визначається Законом України «Про вищу освіту», Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 року № 93, Листом Міністерства освіти і науки України від 07.02.09 р. № 1/9-93 «Про практичну підготовку студентів» та Положенням про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради та її структурних підрозділах.

Керівництво практикою повинно забезпечити проведення всіх організаційних заходів щодо проходження і контролю за виконанням програми практики.

Місце і час проведення практики.

Передатестаційна (асистентська) практика – це вид практики, що проводиться у третьому семестрі. Загальний об'єм цього виду практики охоплює 135 годин, 4,5 кредити ECTS. Під час передатестаційної (асистентської) практики магістрантом денної форми навчання повинно бути проведено не менше 4 годин лекційних і 6 годин практичних занять з дисциплін відповідно до визначеного профілю.

Основною базою передатестаційної (асистентської) практики студентів-магістрантів Харківський педагогічний фаховий коледж Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради та кафедра іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Для проходження практики

студенти-магістранти можуть бути направлені й в інші заклади вищої освіти, де викладаються відповідні освітні компоненти і здійснюється підготовка фахівців.

Форми звітності.

За підсумками передатестаційної (асистентської) практики студенти-магістранти повинні представити на кафедру звітну документацію:

- індивідуальний план практиканта з висновком керівника практики (Додаток А);
- конспекти практичних (семінарських) занять і самоаналіз проведених занять (відповідно до запропонованого плану (Додаток Б, Додаток Г, Додаток Д));
- конспекти лекційних занять і їх самоаналіз (відповідно до запропонованого плану (Додаток В, Додаток Д));
- щоденник практики (Додаток Ж);
- звіт про проходження виробничої практики (Додаток З), що заслуховується на засіданні кафедри або підсумковій конференції.

2. Мета і завдання передатестаційної (асистентської) практики

Метою передатестаційної (асистентської) є формуванні в магістрантів професійної компетентності викладача англійської мови та зарубіжної літератури, що необхідна для здійснення успішної педагогічної діяльності в сучасних умовах; підготовці магістрантів до виконання функцій викладача.

Перед практикантами висувуються такі **завдання**:

- удосконаленні комплексу професійних умінь у процесі самостійної роботи на посаді викладача закладу вищої та фахової передвищої освіти;
- підготовці до цілісного виконання функцій викладача англійської мови та зарубіжної літератури;

– отриманні магістрантами навичок педагога-дослідника, який володіє сучасними методами пошуку й інтерпретації інформації з метою її використання в педагогічній діяльності;

– розвитку професійних компетенцій магістрантів у галузі викладання англійської мови та зарубіжної літератури;

– моделюванні комунікативної, міжкультурної та лінгвістичної компетенцій шляхом отримання досвіду вирішення професійних завдань в умовах реальної педагогічної діяльності, що здійснюється відповідно до умов і тенденцій розвитку освіти.

Перед викладачами-керівниками практики стоять такі завдання:

– навчити магістрантів у процесі роботи застосовувати теоретичні знання за профілем підготовки, що отримані у процесі навчання у ЗВО, закріплюючи та поглиблюючи їх; доцільно включати отримані знання у різноманітні форми навчальної роботи; самостійно планувати власну роботу на науково-педагогічному ґрунті;

– сформувати вміння працювати з аудиторією слухачів, застосовуючи методи і прийоми, що сприяють ефективній передачі знань і активізації пізнавальної діяльності слухачів;

– згенерувати уявлення про гуманістичний підхід до особистості здобувача освіти як суб'єкта виховної діяльності;

– ознайомити з організацією, змістом і плануванням основних форм освітньої діяльності;

– навчити самостійно готувати плани і конспекти занять; обирати й аналізувати основну і допоміжну літературу у відповідності до тематики і цільових настанов занять, що плануються;

– оволодіти основами педагогічної майстерності, уміннями і навичками самостійного проведення навчальної, методичної та виховної роботи;

- інтенсифікувати знання та вміння роботи з новітніми інформаційними технологіями у процесі викладання англійської мови і зарубіжної літератури;
- сформувавши вміння здійснювати самоаналіз і самооцінку власної педагогічної діяльності, а також діяльності колег-практикантів;
- удосконалити вміння володіти собою, власним голосом, жестами, встановленню правильних взаємовідношень;
- сформувавши стійкі професійно значущі якості особистості педагога, потребу в систематичній педагогічній самоосвіті та самовдосконаленні.

Педагогічна практика у закладах освіти спрямована на формування таких **компетентностей** магістранта:

1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. **ІК.**
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК1.**
3. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності. **ЗК2.**
4. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт. **ЗК3.**
5. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним. **ЗК4.**
6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення. **ЗК5.**
7. Здатність розробляти та презентувати освітні проєкти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети. **ЗК6.**
8. Здатність здійснювати дослідження за предметною спеціальністю, прогнозувати та презентувати отримані результати. **ЗК7.**

9. Вільне володіння українською та іноземними мовами для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування. **ЗК 8**
10. Навички міжособистісної взаємодії. **ЗК 9**
11. Здатність і готовність до толерантного сприйняття соціальних і культурних відмінностей, до поважного і дбайливого ставлення до історичної спадщини та культурних традицій. **ЗК 10**
12. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності. **ФК1.**
13. . Здатність використовувати інновації у професійній діяльності. **ФК2**
14. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя. **ФК3.**
15. Здатність до моделювання змісту навчання, формування у здобувачів освіти ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання **ФК4**
16. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку. **ФК5.**
17. Здатність до конструктивної взаємодії з учасниками освітнього процесу. **ФК6**
18. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища. **ФК7.**
19. Здатність формувати в здобувачів освіти культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності. **ФК8.**
20. Здатність проектувати безпечне освітнє середовище, освітні програми й індивідуальні освітні маршрути учасників освітнього процесу з англійської мови та зарубіжної літератури. **ПК1.**
21. Здатність здійснювати науково-педагогічне спілкування у філологічній галузі, планувати і проводити навчальні заняття та виховні заходи з іноземної мови та

зарубіжної літератури у закладах середньої та вищої освіти, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання. **ПК2.**

22.Здатність володіти всіма складниками іншомовної комунікативної компетентності на рівні С1 і використовувати їх у процесі професійної і міжособистісної комунікації у сферах усного і писемного мовлення. **ПК3.**

23. Здатність застосовувати при продукуванні текстів в усній та письмовій формах різностильові та різножанрові одиниці з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в іншомовному середовищі. **ПК4.**

24.Здатність використовувати в професійній діяльності для організації успішної комунікації системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури. **ПК5.**

25.Здатність володіти технологіями навчання іноземної мови і літератури, використовувати різноманітні методи і прийоми навчання іноземної мови та зарубіжної літератури в закладах середньої та вищої освіти, оцінювати їх ефективність і розробляти шляхи їх удосконалення. **ПК6.**

26. Здатність проектувати форми та методи контролю якості освіти, здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу, обирати та розробляти ефективні види контрольнo-вимірjувальних матеріалів. **ПК7.**

27.Здатність систематизувати професійно-особистісні і психологічні якості викладача, необхідні для здійснення професійної діяльності: уміння реалізувати білінгвальну мовну компетентність в академічному, професійному і соціальному контексті **ПК 8.**

28. Здатність здійснювати дослідницьку роботу в галузі мовознавства, літературознавства та методики викладання іноземної мови. **ПК 9.**

29. Здатність представляти науковому співтовариству експериментальні досягнення у вигляді наукових статей, доповідей, мультимедійних презентацій, відповідно до прийнятих стандартів і форматів професійного співтовариства. **ПК 10.**

30. Здатність розробляти програму освітнього компонента /або її складники, навчальні та методичні матеріали до них. **ПК 11.**

31. Здатність проводити навчальні заняття та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб студентів **ПК 12.**

32. Здатність консультувати студентів з предмета навчальної дисципліни відповідно до їхніх індивідуальних освітніх потреб та здійснювати індивідуальний супровід студента під час навчання. **ПК 13.**

33. Здатність розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання. **ПК 14.**

34. Здатність здійснювати об'єктивне оцінювання результатів навчання, надавати студентам зворотній зв'язок щодо результатів оцінювання та рекомендації щодо покращення результатів навчання. **ПК 15.**

Проходження практики спрямоване на досягнення таких **програмних результатів навчання:**

1. Застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблювати знання з предметної області. **ПРН 1.**
2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами. **ПРН 2.**
3. Називати й описувати основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, демонструвати вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість. **ПРН 3.**

4. Формулювати наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструвати навички їх критичного аналізу, генерувати нові ідеї, аргументувати можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність. **ПРН 4.**
5. Описувати методикау розробки освітніх проєктів, пояснювати зміст та призначення їх етапів, аналізувати спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозувати очікувані результати. **ПРН 5.**
6. Визначати та характеризувати основні принципи, закони, методики та апарат досліджень за предметною спеціальністю, здійснювати дослідження, прогнозувати та презентувати отримані результати. **ПРН 6.**
7. Визначати, аналізувати та характеризувати педагогічні інновації, демонструвати вміння їх практичного застосування у професійній діяльності. **ПРН 7.**
8. Описувати показники якості педагогічної діяльності, аналізувати можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначати індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирати ресурси для професійного розвитку впродовж життя. **ПРН 8.**
9. Демонструвати уміння класифікувати, упорядковувати й узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов освітнього процесу, до потреб формування в здобувачів освіти компетентностей, передбачених освітніми програмами, та здійснювати інтегроване навчання. **ПРН 9.**
10. Називати й аналізувати шляхи мотивації здобувачів освіти до саморозвитку, формувати їхню адекватну позитивну самооцінку. **ПРН 10.**
11. Демонструвати уміння забезпечувати конструктивну взаємодію з учасниками освітнього процесу. **ПРН 11.**
12. Знати та дотримуватися умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища. **ПРН 12.**
13. Демонструвати дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в здобувачів освіти. **ПРН 13.**

14. Дотримуватися норм спілкування та ведення наукової та навчальної документації, презентацій рідною та іноземною мовами **ПРН 14.**
15. Володіти іншомовною комунікативною компетентністю на рівні С1, вміти вдосконалювати й підвищувати її з урахуванням загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти у сфері вивчення, навчання та оцінювання. **ПРН 15.**
16. Здійснювати дискурсивний аналіз текстів різних жанрів і стилів, пояснювати ідейно-тематичний зміст різностильових та різножанрових літературних текстів, враховуючи їх жанрово-стилістичні особливості та ідіостиль автора. **ПРН 16.**
17. Добирати методи та прийоми навчання іноземної мови та зарубіжної літератури та контролю навчальних досягнень учасників освітнього процесу відповідно до його цілей і завдань; оцінювати навчальні матеріали та адаптувати їх до конкретного освітнього контексту, створювати навчальнометодичне забезпечення для проведення занять з іноземної мови та зарубіжної літератури. **ПРН 17.**
18. Вміти здійснювати міжкультурну комунікацію на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються; знати основні відмінності концептуальної та мовної картини світу українців і носіїв іноземної мови; знати онтологічні характеристики української культури, світоглядних засад і ментальних особливостей українців. **ПРН 18.**
19. Використовувати гуманістичний потенціал іноземної мови і зарубіжної літератури для формування духовного світу громадян України, забезпечувати організацію діалогу мов і культур на заняттях з іноземної мови і зарубіжної літератури. **ПРН 19.**
20. Вміти взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використовувати практичний досвід і мовно-літературний контекст для реалізації цілей освітнього процесу в закладах загальної середньої, фахової передвищої та вищоїб освіти. **ПРН 20.**

21. Демонструвати рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з іноземної мови і зарубіжної літератури та методики їх навчання, уміння збирати наукову інформацію з тематики дослідження, використовуючи різні джерела інформації, формулювати цілі та завдання і вибирати відповідні методи дослідження, в тому числі й емпіричні; здійснювати самостійний науковий пошук для оптимізації процесу навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в конкретному освітньому контексті.

ПРН 21.

22. Розробляти силабус (робочу програму) навчальної дисципліни. **ПРН 22.**

23. Готувати навчально-методичні матеріали з навчальної дисципліни у формі, оптимально придатній для розуміння та сприйняття студентами. **ПРН 23.**

24. Викладати зміст освітнього компонента в обсягах, оптимально придатних для сприйняття студентами і здобуття ними очікуваних результатів. **ПРН 24.**

25. Обирати види навчальних занять, сучасні та ефективні методи та технології, що забезпечують досягнення результатів освітнього компонента. **ПРН 25.**

26. Розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання відповідно до цілей оцінювання і специфіки освітнього компонента; проводити оцінювання результатів навчання із застосуванням методів і технологій, що найкраще відповідають цілям оцінювання, змісту і характеру освітнього компонента, її окремих складників **ПРН 26.**

3. Зміст передатестаційної (асистентської) практики

Передатестаційна (асистентська) практика магістранта проходить протягом 3 тижнів у третьому семестрі.

Практикант виконує обов'язки викладача англійської мови та зарубіжної літератури. Педагогічна діяльність студентів-магістрантів у освітньому і

науково-дослідному процесі закладу вищої або фахової передвищої освіти має такі напрями роботи:

- ознайомлення зі специфікою роботи у ЗВО;
- планування навчального процесу та проведення лекційних і практичних занять з англійської мови, теоретичних мовних дисциплін, зарубіжної літератури;
- відвідування і подальший аналіз занять викладачів кафедри та одногрупників;
- виготовлення наочних посібників, роздаткового матеріалу, методичних розробок, електронних матеріалів тощо;
- проведення поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти;
- проведення додаткових занять і консультацій зі здобувачами освіти у разі необхідності;
- вивчення і аналіз науково-методичної літератури, мультимедійних технологій з метою застосування у викладацькій діяльності;
- узагальнення досвіду викладацької діяльності на кафедрі;
- наукові спостереження, вивчення досвіду, проведення елементів наукових досліджень за темами магістерських робіт;
- підготовка звітної документації та участь у засіданні кафедри, методичних та наукових семінарах кафедри, інших підсумкових заходах з практики в академії.

4. Організація передатестаційної (асистентської) практики

Вимоги до організації практики визначаються Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Організація педагогічної практики у закладах освіти повинна бути спрямована на виконання

вимог до рівня підготовки магістрів відповідно до отримуваної спеціальності (спеціальність 014.21 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) за галузю знань 01 Освіта / Педагогіка, націлена на безперервність і послідовність оволодіння здобувачами освіти магістерського рівня навичками професійної діяльності.

Передатестаційна (асистентська) практики як один з видів практики організовується таким чином:

1. Підготовка наказу про проходження передатестаційної (асистентської) практики.
2. Розподіл здобувачів освіти за викладачами-керівниками практики.
3. Проведення вступного інструктажу, на якому викладач-керівник практики роз'яснює здобувачам освіти положення про проведення практики здобувачів вищої освіти, зміст силабусу практики.
4. Консультування, аналіз і контроль проходження практики керівниками-викладачами кафедри іноземної філології.
5. Підготовка та обробка звітної документації.
6. Проведення круглого столу (або підсумкової конференції) за підсумками передатестаційної (асистентської) практики.

4.1. Організація передатестаційної (асистентської) практики в умовах дистанційного навчання

У разі складної епідеміологічної ситуації в країні загалом чи регіоні зокрема, уведенням карантину в групі через інфекційні захворювання, або запровадженням воєнного стану практику дозволяється проходити у змішаному або дистанційному режимах.

Враховуючи виклики сьогодення, педагогічна практика може бути організована у синхронному та асинхронному дистанційному форматі.

Здобувачі вищої освіти працюють на базі практик дистанційно на платформах, що використовуються у закладах загальної середньої, передвищої фахової та вищої освіти (Zoom, Google Meet). Керівники практики дистанційно здійснюють контроль за студентами та мають забезпечити належний рівень дистанційного супроводу: надавати організаційну, навчально-методичну та консультативну допомогу здобувачам вищої освіти. У межах дистанційного режиму роботи офіційними каналами зв'язку зі студентами та керівниками практик є онлайн-платформи (ZOOM, Google Meet, Skype), сервіси Google Classroom, LearningApps, месенджери (Viber, Telegram), електронна пошта тощо. Кожен здобувач вищої освіти має прикріплювати (наприклад, до Google Classroom) плани-конспекти своїх уроків, наочний супровід (презентації) до них та аналіз спостережень уроків інших студентів. Після перегляду всіх уроків за день (за графіком практики), викладач-керівник практики має організувати зустріч на онлайн платформі для здійснення аналізу уроків студентів та знаходження спільних рішень для усунення недоліків.

Організація освітньої діяльності під час дистанційного навчання зі здобувачами освіти залежить від вікової категорії, психічних особливостей та їх готовності сприймати навчальний матеріал. Тож, працюючи з інтернет-ресурсами під час підготовки до занять, здобувачі вищої освіти можуть використовувати матеріали спеціалізованих сайтів для вчителів та викладачів англійської мови, зокрема:

1. <http://esl.about.com/> - цей сайт допоможе знайти багато тем: література, історія, музика, їжа, здоров'я, гроші, відпочинок. Для вчителів англійської мови.
2. <http://learn-english-today.com/index.html> - на цьому сайті знаходяться безкоштовні ресурси та матеріали для ESL-EFL всіх рівнів.
3. <http://a4esl.org/g/h> – приблизно тисячі вправ на різні теми: граматики, лексика, фонетика. Постійне поновлення. Для вчителів англійської мови.

4. <http://learnamericanenglishonline.com/> - ресурс для вивчаючих англійську мову. Весь матеріал по рівням. Для вчителів англійської мови.
5. <http://www.britishcouncil.org/english> - сайт Британської Ради. Підкасти, навчальні відео. Для вчителів англійської мови.
6. <http://www.manythings.org/> - дуже змістовний сайт, навіть носії використовують його. Тут можна підготуватися до іспитів TESL/TEFL. Є розділи на мовне відпрацювання, ідіоми, сленги, та інші корисні речі. Для вчителів англійської мови.
7. <http://www.better-english.com/exerciselist.htm> - 250 вправ на різноманітні аспекти знань англійської мови: від розширення словарного запасу, використання пунктуації і до вживання дієслова. Кросворди.
8. <http://www.eslgold.com> – сайт для всіх аспектів вивчення англійської мови.
9. <http://www.englishdaily626.com> – вокабул яр , граматики, сленги, ідіоми, жарти. Для вчителів англійської мови.
10. <http://www.engvid.com> – на цьому сайті англійські відео уроки.
11. http://dliavseh.at.ua/load/prikhologu/anglijska_mova/plani_konspekti_didaktic_hni_materiali_dlja_vchitelja_anglijskoji_movi/17-1-0-1135 – матеріали для проведення уроків з англійської в 1-11 класах.
12. <http://meyodportal.net/taxonomy/term/187> – розробки уроків, презентації.
13. <http://osvita.ua/languages/english-online/16252/> – онлайн матеріали для вчителів англійської мови.
14. www.english-to-go-com – програма, побудована по типу цепочки уроків для різних рівнів навчання.
15. www.kidlink.org – програма, яка об'єднує дітей різних країн, пропонує учать в дискусіях, в міжнародних проектах.
16. www.londonlang.com – британський сленг.
17. <http://englishtips.org> - все для учителів англійської мови. На цьому сайті, ви можете знайти: книжки, статті, міні уроки, граматику, художню літературу,

газети, журнали, електронні книжки - що є дуже зручним на теперішній час. Аудіо та відео курси, англійська мова з професіоналами по скапу – це найзручніший спосіб вивчити англійську мову. Також є змога доповнювати свої знання по скапу з носієм англійської мови. Оновлення на сайті постійне.

18. www.eun.org – європейська шкільна сітка, матеріали для учителів та ті хто навчається. Новини, пошук для проекту и переписки з носієм англійської мови, це дуже зручно коли іноземну мову ви можете вивчати вдома коли у вас є вільний час. Багато топиків на різні теми, новини!!!!
19. www.englishpage.com – на цьому сайті все для того щоб вивчити англійську мову, та все для тих хто її викладає. Словник - який поповнюється постійно сучасними словами, щоб ви мали змогу розмовляти сучасною англійською мовою. Уроки по граматиці, фразеологізми для учителів та студентів, всіх вивчаючих англійську мову.
20. <https://www.youtube.com/user/MinooAngloLink> - корисні граматичні уроки. Рівень Intermediate to advanced. Відео в якому доступно пояснюють граматику та вчать правильно вимовляти слова. Всі аспекти англійської мови, з важливих граматики і лексики тим способом поліпшення швидкості мови, вимови та аудіювання.
21. <http://lang-8.com/> - цей сайт дає змогу вивчати іноземну мову методом краудсорсінга: ви друкуєте на іноземній мові текст, диктант, а носій іноземної мови виправляє помилки, це дуже зручно для школярів удосконалювати свої знання вдома у вільний час. Учителям дає змогу спілкуватися з носієм англійської мови.
22. <http://www.tolearnenglish.com/> – освоївши цей сайт, можна обійтись і без підручників граматики, – тут є усе: від теорії до практичних завдань, яких, до речі, більше 10 тис. Все пояснюється дуже просто та доступно для тих, хто хоче вивчити англійську мову або вдосконалити її.

Якщо у вас добре працює зорова пам'ять, скористайтеся словниками в картинках для розширення вашого словникового запасу. Ось кілька цікавих ресурсів:

23. <http://testyourvocab.com/> - Найкращим методом поповнення словникового запасу, як і вивчення мови загалом, є, безумовно, спілкування, проте з чогось потрібно ж починати. Якщо крім гугл перекладача, Ви не знаєте інших аналогів, то цей пункт Вам знадобиться.
24. <http://en.leengoo.com/> - творці цього проекту вважають, що нові слова можна запам'ятати тільки в контексті і тільки якщо ці слова хоча б кілька разів «позгадувати». На цьому й побудований метод вивчення. Найважливіша фішка сайту полягає в тому, що Leengoo стежить за прогресом вивчення, пропонуючи призабуті слова на повторне засвоєння.
25. <http://www.usingenglish.com/> - на цьому сайті ви знайдете різноманітні теми: граматику, тести, форум, статті, матеріали для вчителів англійської мови.

Освітній процес при дистанційному навчанні в умовах воєнного стану повинен бути орієнтований, перш за все, на створення безпечних умов навчання. Відповідно, дотримання порядку дій при оголошенні сигналу повітряної тривоги, що виключає подальше проведення занять є обов'язковим. Врахуванню підлягають також і зовнішні фактори, що можуть спричинити неможливість підключення учнів та/або педагогічних працівників до занять у синхронному режимі. Відповідно, альтернативою лишається використання засобів комунікації, доступних учасникам освітнього процесу.

Алгоритм дій студента-практиканта при повітряній тривозі під час проведення уроку передбачає:

1. Студенту-практиканту необхідно попередити усіх слухачів заняття про відключення від конференції та необхідності терміново пройти до найближчого укриття.

2. Під час оголошення сигналу повітряної тривоги урок автоматично переходитиме в асинхронний режим, матеріали якого розміщуються в Google Classroom.

3. Для проведення заняття в асинхронному режимі студенту-практиканту необхідно заздалегідь підготувати матеріали уроку для розміщення на платформі Google Classroom у відповідному освітньому компоненті (відео-матеріали, презентація, розроблені вправи для асинхронного режиму, інструкції виконання до них, терміни виконання та критерії оцінювання).

5. Етапи проходження передатестаційної (асистентської) практики

Передатестаційна (асистентська) практика відбувається в останньому семестрі навчання в магістратурі й охоплює три основні етапи її проходження.

I. Підготовчий етап

Підготовчий етап охоплює *перший тиждень* (3 дні) проходження передатестаційної (асистентської) практики (пасивна практика) та передбачає проведення установчої конференції, на якій студенти-магістранти ознайомлюються з програмою практики; з плануванням та організацією освітнього, наукового та методичного процесу на кафедрі; відвідують лекції, практичні і семінарські заняття провідних викладачів кафедри; беруть участь у позааудиторних заходах кафедри, які проводяться в період практики. Закінчується тиждень складанням індивідуального плану проходження практики (Додаток А), в якому вказуються всі види робіт і терміни їх проведення. Індивідуальний план практиканта затверджує керівник практики за погодженням із завідувачем кафедри, викладачем-керівником і викладачем-методистом.

II. Основний етап

Основний етап проходження передатестаційної (асистентської) практики охоплює *кінець першого-другий тижні* (активна практика). На цьому етапі

студенти-магістранти проводять лекції (мінімально – 1) і практичні заняття (мінімально – 2) з англійської мови та зарубіжної літератури (відповідно до спеціалізації); відвідують заняття одногрупників; беруть участь в обговоренні й аналізі занять; беруть участь в організації заходів різного типу, що проводить кафедра; заохочуються до науково-дослідної роботи кафедри.

III. Заключний етап

Заключний етап охоплює *третій тиждень* – студенти-магістранти проводять два залікових заняття (1 лекційне і 1 практичне); завершують виконання програми практики; оформлюють звітну документацію.

6. Структура і зміст практики, розподіл трудомісткості за етапами передатестаційної (асистентської) практики, форми поточного контролю

Загальна трудомісткість практики складає 4,5 кредитів ECTS, 135 годин

№	Розділи практики	Види роботи у період проходження передатестаційної (асистентської) практики, включаючи самостійну роботу здобувачів освіти	Форми поточного контролю
1	Підготовчий етап	Проведення установчої конференції, на якій відповідальний за практику від закладу освіти, завідувач кафедри іноземної філології та викладачі-керівники практики інформують з основними положеннями щодо проходження передатестаційної (асистентської) практики. Зокрема, керівник відділу практики розкриває сутність передатестаційної (асистентської) практики, її специфіку та особливості за змістом і за формою.	Індивідуальний план роботи практиканта Професійно-орієнтоване завдання (аналіз робочої програми)

№	Розділи практики	Види роботи у період проходження передатестаційної (асистентської) практики, включаючи самостійну роботу здобувачів освіти	Форми поточного контролю
		<p>Студенти-магістранти ознайомлюються з метою, завданнями, методами, засобами і результатами передатестаційної (асистентської) практики. Також магістрам-практикантам повідомляються форми звітності.</p> <p>Самостійна робота спрямована на актуалізацію знань; ознайомлення з програмою практики, необхідними навчально-методичними матеріалами, освітніми програмами, що реалізуються випускною кафедрою; попереднє освоєння методичних прийомів репрезентації навчального матеріалу, а також складання індивідуального плану практики.</p>	дисципліни, силябусу тощо)
2	Основний етап	<p>Підготовка до проведення і проведення практичних або інших видів занять з урахуванням надбань сучасних іншомовних лінгвістичних досліджень, принципів лінгвістичної методології, застосовуючи інформацію з електронних баз даних з мовленнєвої, текстової, лексикографічної інформації.</p> <p>Самостійна робота спрямована на розробку планів проведення практичних (або семінарських) та лекційних занять з урахуванням різних освітніх технологій; відвідування навчальних занять, що</p>	Професійно-орієнтовані завдання (аналіз практичного заняття провідного викладача кафедри, викладача-методиста або викладача-керівника практики)

№	Розділи практики	Види роботи у період проходження передатестаційної (асистентської) практики, включаючи самостійну роботу здобувачів освіти	Форми поточного контролю
		проводяться провідними викладачами кафедри і ЗВО; взаємовідвідування навчальних занять педагогів і магістрантів; засвоєння організаційних форм і методів навчання, сучасних освітніх технологій і методик викладання іноземної мови у вищій школі та зарубіжної літератури у закладах фахової передвищої освіти.	Складання конспектів практичних і лекційних занять
3	Заключний етап	<p>Звіт на кафедрі за результатами практики та участь у конференції, що передбачає обговорення виступів і матеріалів інших практикантів.</p> <p>Самостійна робота спрямована на самоаналіз і самооцінку проведених занять і виконаних завдань, а також підготовку звіту.</p>	<p>Професійно орієнтоване завдання (самоаналіз проведеного заняття)</p> <p>Звіт про проходження практики</p>

7. **Обов'язки здобувачів освіти магістерського рівня під час проходження практики**

Здобувачі освіти магістерського рівня проводять свою діяльність відповідно до вимог Положення про проведення практики здобувачів вищої

освіти Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Педагогічна практика у закладах освіти проходить один раз на тиждень, що відображається в розкладі групи.

Здобувач освіти магістерського рівня зобов'язаний:

- заздалегідь отримати від викладача-керівника практики інформацію про порядок проходження і оформлення необхідних документів практики;
- виконувати поточні вказівки викладача-керівника практики, викладача-методиста (-предметника) і вимоги, які передбачені програмою практики;
- дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку закладу освіти;
- знати і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- дотримуватись відповідності перебігу практики згідно індивідуального плану;
- протягом 7 днів після закінчення практики здобувач освіти магістерського рівня завершує підготовку звітної документації;
- взяти участь у роботі круглого столу за результатами педагогічної практики у закладах освіти.

8. План-схема освітньої роботи (заходів) здобувача освіти магістерського рівня для проходження передатестаційної (асистентської) практики

1. Знайомство з особливостями роботи закладу вищої освіти (участь в установчій конференції).

2. Ознайомлення з навчальною, робочою програмами, силабусами освітнього компонента, що закріплені за студентом-магістрантом відповідно до наказу. Подальший аналіз робочої програми, силабусу.

3. Знайомство з навчальним матеріалом (підручники, навчальні посібники, рекомендації та вказівки, основна і додаткова література, інтернет-ресурси, наявні технічні засоби навчання, мультимедійні технології, що використовуються у викладанні дисципліни).

4. Знайомство з індивідуальним, тематичним і конспективним планами викладачів-керівників і викладачів-методистів (предметників), а також відвідування їх занять з метою подальшого аналізу.

5. Складання індивідуальних планів на період проходження передатестаційної (асистентської) практики.

7. Відвідування, аналіз та обговорення занять одногрупників, вивчення досвіду роботи і урахування отриманих знань у власній педагогічній діяльності.

8. Усвідомлення основних дидактичних положень (правильне визначення мети і завдань заняття відповідно до його видових ознак, добір результативних типів і способів навчання, ефективне й одночасно ергономічне розташування макро- і мікроструктурних елементів заняття, коректне оцінювання знань студентів, координування досягнення мети).

9. Підготовка та проведення занять, участь у наукових дослідженнях за темами магістерських робіт. Подальший самоаналіз проведених занять.

11. Оформлення звітної документації.

12 Звітування на засіданні кафедри й участь у підсумковій конференції.

9. Форми звітності з проходження передатестаційної (асистентської) практики

9.1. Список документації, яку студенти-магістранти повинні оформлювати у процесі перебігу передатестаційної (асистентської) практики

1. Конспекти практичних занять і самоаналіз проведених занять.
2. Конспекти лекційних занять і самоаналіз проведених занять
2. Тематичний план лекційних і практичних занять відповідно до програми освітнього компонента.
4. Аналіз відвіданих практичних занять, лекцій викладача-предметника (методиста) і студентів-магістрантів.
5. Аналіз робочої програми дисципліни, силабусу, що викладається.
6. Індивідуальний план роботи, в якому зазначені усі види діяльності студента-магістранта на кожен день проходження передатестаційної (асистентської) практики.
7. Щоденник проходження передатестаційної (асистентської) практики, в якому зазначаються строки проходження практики, відображаються щоденні записи магістранта, що описують щоденні доручення керівника практики. Достовірність внесеної у щоденник інформації завіряється підписом керівника практики.

9.2 Список документації, яку необхідно здати після закінчення проходження передатестаційної (асистентської) практики

1. Уся документація, яка зазначена в пункті «Список документації, яку студенти-магістранти повинні оформлювати у процесі перебігу передатестаційної (асистентської) практики» (для перегляду і подальшого повернення здобувачу освіти).
2. Розгорнутий конспект залікового практичного заняття з обґрунтуванням і додатковим матеріалом, що може бути використаний на занятті (наочність, презентації, дидактичний матеріал, аудіо-, відео-матеріали тощо).

3. Розгорнутий конспект залікового лекційного заняття з обґрунтуванням і додатковим матеріалом, що може бути використаний на занятті.

4. Розгорнутий аналіз одного з відвіданих лекційних та/або практичних занять студента-магістранта, використовуючи запропоновану схему.

5. Звіт про проходження передатестаційної (асистентської) практики.

9.3. Звіт про проходження передатестаційної (асистентської) практики

Звіт про проходження передатестаційної (асистентської) практики має репрезентувати виконані завдання за всіма структурними елементами практики, відповідати вимогам, які пред'являються до написання та оформлення такого виду документів, бути захищеним у встановленому порядку та у визначені строки, що передбачені програмою практики.

Уся документація з проходження передатестаційної (асистентської) практики оформлюється належним чином: вміщена в папку з титульним листом.

Правильність і своєчасність оформлення необхідної документації входить в загальну оцінку за передатестаційну (асистентську) практику. Протягом 7 днів після закінчення термінів практики студенти-магістранти повинні оформити і здати документацію викладачу-керівнику практики.

Студенти-магістранти повинні звітувати про результати проходження передатестаційної (асистентської) практики на засіданні кафедри.

Підсумки досягнення мети виробничої практики та її результати підводяться на підсумковій конференції або круглому столі.

10. Підсумки передатестаційної (асистентської) практики

1. Оцінка передатестаційної (асистентської) практики кожного студента-магістранта відповідає виконаному обсягу і якості роботи.

2. При оцінюванні практики враховуються індивідуальні особливості студентів-магістрантів і конкретні умови, в яких проходила передатестаційна (асистентська) практика.

3. Поточний облік практики викладачами-керівниками і викладачами-методистами (предметниками) передбачає систематичний контроль (відвідування занять, їх обговорення і аналіз, необхідні консультації тощо).

4. Підсумковий облік проходження практики проводиться викладачем-керівником педагогічної практики.

5. За результатами проходження передатестаційної (асистентської) практики студенти-магістранти подають викладачу-керівнику практики звітну документацію у визначені терміни. На основі роботи студента-магістранта приймається рішення про виставлення диференційованої оцінки. Загальні результати щодо проходження магістрантами педагогічної практики оголошуються на роботі круглого столу або підсумкової конференції за підсумками передатестаційної (асистентської) практики.

6. Здобувачу вищої освіти, який не виконав відповідної програми практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно, за умов, визначених адміністрацією Академії (у вільний від навчання час та в межах графіку освітнього процесу). Здобувач вищої освіти, який повторно отримав негативну оцінку з практики, відраховується з Академії.

Види діяльності студента-магістранта, які є складовими для оцінювання результатів педагогічної практики у закладах освіти за кредитно-модульною системою

Передатестаційна (асистентська) практика оцінюється з урахуванням таких аспектів діяльності:

№	Вид роботи	Кількість балів
1	Залікове лекційне заняття;	20 балів
2	Залікове практичне (семінарське) заняття	20 балів (1 заняття*2)
3	Аналіз робочої програми, силабусу освітнього компонента	10 балів
4	Щоденник, характеристика	10 балів
5	Звіт	20 балів
6	Додаткові бали (підготовка методичних матеріалів для організації процесу формування іншомовної комунікативної компетенції (індивідуальне завдання) з використанням мультимедійних технологій, участь у різних видах роботи кафедри іноземної філології тощо)	10 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Рівні компетентності	Бали	Критерії оцінювання
Високий (дослідницький)	90 – 100 A	Практикант проводить педагогічну роботу на базі практики систематично. Відвідав та провів навчальні заняття відповідно до програми на високому методичному рівні. Проявив ініціативність та здатність організовувати навчальну та виховну роботу зі здобувачами освіти. Активно долучився до розробки навчально-методичних матеріалів. Вміє спостерігати та виявив проблеми у навчанні й запропонував оптимальні шляхи їх вирішення. Практикант проявив самостійність, зацікавленість, відповідальність та творчий підхід до виконання завдань передатестаційної (асистентської) практики. Вчасно та грамотно оформив документацію передатестаційної (асистентської) практики. Відгук керівника передатестаційної (асистентської) практики позитивний.
Достатній (частково-пошуковий)	82-89 B	Практикант проводить педагогічну роботу на базі практики систематично. Відвідав та провів навчальні заняття відповідно до програми на достатньому методичному рівні. Проявив здатність організовувати навчальну та виховну роботу зі здобувачами освіти. Активно долучився до

		розробки навчально-методичних матеріалів. Вміє спостерігати та виявляти проблеми у навчанні й частково запропонував оптимальні шляхи їх вирішення. Практикант проявив самостійність, зацікавленість та відповідальність до виконання завдань передатестаційної (асистентської) практики. Вчасно та грамотно оформив документацію передатестаційної (асистентської) практики. Відгук керівника передатестаційної (асистентської) практики позитивний.
Середній	74 - 81 C	Практикант проводить педагогічну роботу на базі практики систематично. Відвідав та провів навчальні заняття відповідно до програми на середньому методичному рівні. Проявив частково здатність організовувати навчальну та виховну роботу зі здобувачами освіти. Долучився до розробки навчально-методичних матеріалів. Має непогані навички спостерігати та виявляти проблеми у навчанні й частково запропонував оптимальні шляхи їх вирішення. Практикант частково проявив самостійність, зацікавленість та відповідальність до виконання завдань передатестаційної (асистентської) практики. Вчасно та грамотно оформив документацію передатестаційної (асистентської) практики, але з деякими неточностями. Відгук керівника передатестаційної (асистентської) практики позитивний.
Задовільний	64-73 D	Практикант проводить педагогічну роботу на базі практики несистематично. Відвідав та провів навчальні заняття відповідно до програми на низькому методичному рівні. Не проявив здатність організовувати навчальну та виховну роботу зі здобувачами освіти. Пасивно брав участь у розробці навчально-методичних матеріалів. Не вміє спостерігати та виявляти проблеми у навчанні. Практикант не проявив самостійність, зацікавленість та відповідальність до виконання завдань передатестаційної (асистентської) практики. Вчасно, проте не грамотно оформив документацію передатестаційної (асистентської) практики. Відгук керівника передатестаційної (асистентської) практики задовільний.
Початковий	60 – 63 E	Практикант проводить педагогічну роботу на базі практики несистематично. Відвідав та провів навчальні заняття відповідно до програми на вкрай низькому методичному рівні. Не проявив здатність організовувати навчальну та

		виховну роботу зі здобувачами освіти. Пасивно брав участь у розробці навчально-методичних матеріалів. Не вмів спостерігати та виявляти проблеми у навчанні. Практикант не проявив самостійність, зацікавленість та відповідальність до виконання завдань передатестаційної (асистентської) практики. Вчасно, проте не грамотно оформив документацію передатестаційної (асистентської) практики. Відгук керівника передатестаційної (асистентської) практики задовільний.
Відсутність компетенції	0-59 F / FX	Практикант не проводить педагогічну роботу на базі практики. Не відвідав та не провів навчальні заняття відповідно до програми. Не проявив здатність організовувати навчальну та виховну роботу зі здобувачами освіти. Не брав участь у розробці навчально-методичних матеріалів. Не вмів спостерігати та виявляти проблеми у навчанні. Практикант не проявив самостійність, зацікавленість та відповідальність до виконання завдань передатестаційної (асистентської) практики. Не вчасно та не грамотно оформив документацію передатестаційної (асистентської) практики. Відгук керівника передатестаційної (асистентської) практики негативний.

Шкала оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	залік		
90-100	Відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною (мінімальною 1-2) кількістю помилок
82-89	Добре		B	вище середнього рівня з кількома помилками
74-81			C	вище середнього рівня з кількома помилками
67-73	Задовільно		D	(непогано, але зі значною кількістю недоліків

60–66			Е	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35–59	Незадові льно	не зараховано	FX	з можливістю повторного складання

ПІСЛЯМОВА

Передатестаційна (асистентська) практика виявляється однією з найбільш складних і багатоаспектних видів освітнього процесу магістрантів, що має на меті отримання педагогічного досвіду. Діяльність магістрантів у процесі проходження передатестаційної (асистентської) практики виявляється аналогом професійної діяльності викладача оскільки є адекватною до її змісту і структури й організовується в реальних умовах освітнього процесу в закладі вищої освіти.

Асистентська практика дозволяє магістрантам відчувати реальні аспекти професійної діяльності викладача шляхом залучення до вирішення конкретних проблем, ознайомлює зі змістом і обсягом роботи викладача. Оскільки цей вид практики виявляється еквівалентним викладацькій діяльності, саме тому виникає необхідність усвідомлення таких педагогічних явищ, як характер і стиль взаємовідносин викладача і студента, зацікавленість або її відсутність в отриманні знань тощо. У свою чергу, це спричинює виникнення необхідності у магістранта ознайомитись з освітньою системою закладу вищої освіти, з концепцією його розвитку. У ролі викладача студент-магістрант цілеспрямовано досліджує здобувачів освіти на основі сучасних психолого-педагогічних методик, що дозволяє створити психолого-педагогічну характеристику здобувачів освіти.

У зв'язку зі складною ситуацією в країні виникає необхідність переведення освіти у дистанційний або змішаний формат. Організація практики вимагає адаптації до нових реалій також. Оновлені програми практик не зменшилися в обсязі, а структурувалися відповідно до нових вимог. Завдання практик спрямовані на отримання програмних результатів навчання, які визначені в освітніх програмах.

Література

1. Бевз О. Місце та роль педагогічної практики у підготовці майбутніх учителів іноземних мов в Україні та Англії. *Порівняльно-педагогічні студії*. № 1(23), 2015. С. 109–115.
2. Безлюдна В. В. Теорія і практика професійної підготовки майбутніх учителів іноземних мов у вищих педагогічних навчальних закладах України (1948-2016 рр.) : дис. д-ра. пед. наук : 13.00.01; 13.00.04 / Рівненський державний гуманітарний університет. Рівне, 2018. 454 с.
3. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи. Київ Логос, 2003. 221 с.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. укр. видання С .Ю. Ніколаєва, пер. з англ. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
5. Книга вчителя іноземної мови: Довідково-методичне видання / Упоряд. О. Я. Коваленко, І. П. Кудіна. – Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. 240 с.
6. Леврінц М. Фахова підготовка майбутніх учителів іноземних мов в університетах США: теоретико-методичні засади : монографія. Ужгород ; Берегове : ТОВ «Рік-У», 2020. 412 с.
7. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. ; [за ред. С.Ю. Ніколаєвої]. – Київ : Ленвіт, 2013. 590 с
8. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): навч. посібник. Київ : Ленвіт, 2008. 285 с.
9. Організація дистанційної форми освіти в умовах воєнного стану: на що потрібно звернути увагу? *Українська Гельсінська спілка з прав людини*. URL : <http://surl.li/kavdh> (1)

10. Положення про дистанційне навчання у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків, 2023. URL : <http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/dystanciyne.pdf>

11. Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради та Харківському педагогічному фаховому коледжі Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків, 2023 URL : <http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/osvitni%20proces.pdf>

12. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків, 2023. URL : http://www.hgpa.kharkov.com/wp-content/uploads/2019/normatyvni/pologennya_practica.pdf

13. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 №1556-VII. *Голос України*. 2014. № 148. С. 2–13

14. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletsreads-2.pdf>

15. Спеціалізовані сайти для викладачів іноземних мов. URL : <http://college-chnu.cv.ua/pages/files/1b318289560b/4.Spec.saitu.pdf>

16. Спіцин Є. С. Освітня політика Ради Європи в галузі іноземних мов. *Наук. вісн. кафедри ЮНЕСКО Держ. лінгв. ун-ту*. Київ : КДЛУ, 2000. Вип. 3В. С. 772–779.

17. Тадеєва М. І. Формування педагогічної компетентності майбутнього вчителя іноземних мов: європейський вимір. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2009. № 5 (13). URL : <http://www.ime.edu-ua.net/em.html>

18. Harmer J. How to Teach English: An introduction to the practice of English language teaching. Harlow : Pearson Longman. 2nd edition, 2007.
19. Hughes A. Testing for language teachers. 2nd edition. Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
20. Mackey A. Research methods in second language acquisition: a practical guide. John Wiley & Sons, 2011. 272 p
21. Richards J. C. Key issues in language teaching. Cambridge : Cambridge University Press, 2015.
22. Ur P. A course in English language teaching. Cambridge : Cambridge University Press. 2nd edition, 2012.

ДОДАТКИ

Додаток А

Індивідуальний план
проходження практики
студента-магістранта
факультету соціально-педагогічних наук та іноземної філології
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

(П.І.Б.)

Спеціальність _____

Практика (вид практики) _____

Місце проходження практики: _____

Керівник практики: _____

Терміни практики: з _____ по _____

№ п/п	Види роботи	Термін проведення	Відмітка про виконання	Підпис керівника практики
1.	Вступний інструктаж			
2.	Складання індивідуального плану			
3.	Ознайомлення з документацією кафедри			
4.	Відвідування занять провідних викладачів кафедри			
5.	Теоретична і практична підготовка до проведення занять			
6.	Розробка планів-конспектів			
7.	Проведення занять: - лекційних			

	- практичних -			
8.	Виконання інших видів робіт: - -			
9.	Підготовка звіту про проходження практики			
10.	Захист звіту (на засіданні кафедри або на підсумковій конференції чи круглому столі)			

Примітка: пропонований зміст індивідуального плану має дорадчий характер і може частково змінюватися відповідно до виду практики.

Затверджено
керівником практики

(підпис, ініціали, прізвище)

« _____ » _____

Погоджено
з викладачем-предметником

(підпис, ініціали, прізвище)

« _____ » _____

Додаток Б**План-конспект практичного заняття**

Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної адміністрації
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Факультет соціально-педагогічних наук та іноземної філології

Кафедра іноземної філології

План-конспект

практичного заняття з дисципліни ...

на тему: ...

проведеної в групі

факультету....

Дата:

Час проведення:

Місце проведення:

Розробив:

Студент-магістрант ...

(ПІБ)

Перевірив:

Викладач ...

(ПІБ)

Харків 202...

Орієнтовна схема проведення практичного заняття

Мета (освітня, навчальна, виховна, розвиваюча):

Практичні завдання:

Наочність:

Рекомендована література: основна і додаткова.

Перебіг заняття

I. Організаційна частина

- вітання викладача;
- виявлення відсутніх.

II. Мотивація і стимулювання навчальної діяльності студентів

- повідомлення теми, мети і завдань заняття;
- мотивація вивчення теми, бесіда, яка передбачає з'ясування значущості теми і її професійну спрямованість;
- повідомлення плану заняття.

III. Обговорення навчальних питань плану

Вказати поетапно:

- питання, які обговорюються на практичному занятті для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями;
- завдання різної складності для виконання студентами;
- моделі проблемних ситуацій, які пропонують студентам.

Вказати методи, прийоми і засоби навчання, які використовуються в процесі обговорення кожного питання плану практичного заняття (розповідь, повідомлення, бесіда, порівняння, дискусія; виконання індивідуальних, практичних завдань).

IV. Підведення підсумків досягнення мети заняття

Коротке повідомлення про досягнення запланованої мети, виконання завдань заняття (аналіз того, що було розглянуто).

Мотивація діяльності групи і окремих студентів, оцінювання їх роботи.

V. Повідомлення домашнього завдання

Додаток В**План-конспект лекції**

Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти
Харківської обласної державної адміністрації
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Факультет соціально-педагогічних наук та іноземної філології

Кафедра іноземної філології

План-конспект

лекції з дисципліни ...
на тему: ...
проведеної в групі
факультету....

Дата:

Час проведення:

Місце проведення:

Розробив:

Студент-магістрант ...

(ПІБ)

Перевірив:

Викладач

(ПІБ)

Харків

202...

Орієнтовна схема лекції

Мета і завдання:

Наочність:

Основні питання лекції:

Рекомендована література: основна і додаткова.

Перебіг лекції

I. Вступна частина

- повідомлення теми лекції;
- постановка мети і завдань;
- визначення основних питань лекції, повідомлення рекомендованої літератури.

II. Основна частина

- логічне і послідовне висвітлення кожного питання лекції окремо;
- короткі висновки після розгляду кожного окремого питання;
- виділення основних елементів, питань для бесіди, дискусії або діалогу, для отримання зворотного зв'язку.

III. Заключна частина

- надання логічних висновків, які дають можливість осмислити лекцію в цілому, виділити її основну ідею, роль, відповідність завданням гуманізації та гуманітаризації освіти.

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ КОНСПЕКТУ ЛЕКЦІЇ
КОНСПЕКТ

лекції з курсу _____

(назва)

на тему _____

(назва)

проведеної в групі _____

(дата, місяць, рік)

Розробив студент

_____ групи факультету початкової освіти

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Конспект перевірів та до заняття допустив

(ПБ викладача дисципліни, підпис)

I. Мета.

Вказати, виходячи із змісту робочої програми курсу, конкретний результат, який планується досягти.

Навчальна мета передбачає формування у студентів:

- наукових (методологічних знань про ...);
- розуміння понять (теорій тощо);
- осмислення закономірностей (теорій, підходів тощо);
- умінь дискусії (діалогу) з проблем ... ;
- ціннісних уявлень про ... ;
- особистісного ставлення до ... ;
- особистісних поглядів стосовно ... ;
- критичного ставлення до проблем ... Навчальна мета може включати декілька завдань як освітнього, так і виховного і розвивального напрямів.

II. Методи, прийоми, засоби.

Зазначити, які методи, прийоми, засоби навчання застосовуються під час лекції для досягнення визначених завдань.

Методи, прийоми передачі та обміну словесною інформацією:

- розповідь;
- бесіда (репродуктивна, пошукова, проблемна тощо);
- мозкова атака;
- дискусія;
- діалог;
- кейс-метод (розповідь про подію, що сталась у житті людини).

Методи, прийоми переконання:

- апеляція до висловлювань відомих людей;
- проведення доказів;
- висловлювання аргументів «за» і «проти»;
- апеляція до позитивних і негативних емоцій студентів;

- діагностичне питання.

Методи, прийоми розвитку розумових дій:

- аналіз;
- синтез;
- порівняння;
- розрізнення;
- аналогія;
- узагальнення;
- екстраполяція;
- міркування (просте, складне, вільне, доказове);
- дедукція;
- індукція.

Ш. Наочність:

Таблиці, схеми, графіки, макети, приладдя, тощо.

Технічні засоби навчання.

ІV. Основні питання лекції:

(не більше чотирьох на одну лекцію).

V. Рекомендована література:

Основна (конкретно вказати: автор, назва, рік видання, сторінки)

Додаткова (— ” —).

Хід лекції:

I. Вступна частина (до 10 хв.)

II. Основна частина (70-75 хв.)

III. Заключна частина (5-10 хв.)

ОРІЄНТОВНА СХЕМА АНАЛІЗУ ЛЕКЦІЇ

1. Зміст лекції: науковість, відповідність сучасному рівню розвитку науки. Ідейна спрямованість – відбір змісту матеріалу, що викладається, висвітлення його з певних філософських позицій, визначення головних ідей світосприймального характеру, питання методології науки, зіставлення різноманітних концепцій. Активізація мислення, висунення проблемних питань. Наявність матеріалу, якого немає в підручниках. Пояснення найбільш складних питань. Наявність завдань для самостійного відпрацювання матеріалу, зв'язків із попередніми лекціями, розділами курсу, міжпредметних зв'язків.

2. Методика читання лекцій: чітка структура лекції, логіка викладу, повідомлення літератури до теми або до всього курсу. Доступність, аргументованість. Виокремлення головного у матеріалі та висновках. Використання деяких прийомів закріплення – повторення, запитання на перевірку розуміння, засвоєння, підведення підсумків. Використання ТЗН (у разі необхідності), застосування лектором опорних матеріалів (текст, конспект, окремі записи, відсутність опорних записів тощо).

3. Керівництво роботою студентів: Допомога у веденні записів (зміна темпу: уповільнений темп за умов важливості виділення матеріалу), використання прийомів підтримки уваги – цікаві приклади, риторичні запитання, жарти і т. ін. Спонування до запитань з боку студентів.

4. Особистість лектора: Знання предмету. Емоційність, голос, дикція. Якість, чіткість, забарвленість, грамотність мовлення. Зовнішній вигляд. Уміння триматися перед аудиторією. Уміння бачити та відчувати аудиторію, встановлювати з нею контакт.

5. Результати лекції: інформаційна цінність лекції. Виховний вплив. Досягнення дидактичних цілей.

Додаток Г
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ КОНСПЕКТУ
СЕМІНАРСЬКОГО ЗАНЯТТЯ

КОНСПЕКТ
практично-семінарського заняття

з курсу _____

(назва)

на тему _____

(назва)

проведеного в групі _____

(дата, місяць, рік)

Розробив студент

_____ групи факультету початкової освіти

(прізвище, ім'я, по-батькові)

Конспект перевірів та до заняття допустив

(ПБ викладача дисципліни, підпис)

Вид заняття: комбіноване семінарське заняття (заняття на якому розглядаються теоретичні питання та вирішуються практичні завдання).

Місце проведення: (аудиторія, факультет)

Навчальна мета: Вказати конкретно, які поняття закріплюються, поглиблюються, з якої теми.

Виховна мета: (розвиток логічного мислення студентів, набуття ними умінь працювати з різними літературними джерелами, формування умінь і навичок аналізу фактів, явищ, проблем тощо)

Розвивальна мета: (патріотичне виховання, виховання економічної, екологічної культури і мислення, прищеплення інтересу до вивчення конкретної дисципліни та до фаху, формування потреби здорового способу життя тощо);

Міжпредметні зв'язки:

Забезпечуючі дисципліни: Конкретно вказати назви тих дисциплін, які вже вивчалися студентами і є базою для засвоєння навчальної інформації, що виноситься на розгляд даного семінару.

Забезпечувані дисципліни: Конкретно вказати назви тих дисциплін, які будуть вивчатися студентами і для яких навчальна інформація, що виноситься на розгляд даного семінару, стане базою для успішного засвоєння.

Навчально-методичне забезпечення заняття

Наочність: (Конкретно вказати: таблиці, схеми, макети, приладдя, реактиви тощо, які використовуються на даному семінарі).

Роздатковий матеріал: (Конкретно вказати: таблиці, схеми, тестові завдання, картки контролю, інструкційні картки і таке ін., що використовується на даному семінарі).

Технічні засоби навчання.

Рекомендована література

Основна: (Конкретно вказати: автор, назва, рік видання).

Додаткова: (Конкретно вказати: автор, назва, рік видання).

ХІД ЗАНЯТТЯ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТИНА (2 - 3 хв.)

- ◆ привітання викладача зі студентами;
- ◆ виявлення відсутніх;
- ◆ перевірка підготовленості групи до заняття.

II. МОТИВАЦІЯ ТА СТИМУЛЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ (до 5 хв.)

- ◆ Повідомлення теми, мети та завдань.
- ◆ Мотивація вивчення теми (бесіда, що передбачає з'ясування значущості теми і її професійну спрямованість).
- ◆ Повідомлення плану заняття

III. ОБГОВОРЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ПИТАНЬ СЕМІНАРУ

(70-75 хв.)

Викладач має подбати про поетапне обговорення, сприймання, розуміння, закріплення і застосування студентами вивченої навчальної інформації. Розгляд основних питань семінару відповідно до обраного виду і методики його проведення.

IV. ШДБИТТЯ ШДСУМКІВ ЗАНЯТТЯ (до 5 хв.)

- ◆ Коротке повідомлення про виконання запланованої мети, завдань заняття (аналіз того, що було розглянуто).
- ◆ Мотивація діяльності групи і окремих студентів, оцінювання їхньої роботи.

V. ПОВІДОМЛЕННЯ ДОМАШНЬОГО ЗАВДАННЯ

(2-3 хв.).

Додаток Д
Орієнтовний план самоаналізу проведених занять
студентом-магістрантом

1. Дисципліна, ПІБ студента-магістранта, група, дата проведення заняття.
2. Тема.
3. Місце проведення в системі занять з даного розділу і в загальному курсі відповідно до робочої програми. Характер зв'язку заняття з попередніми і з наступними заняттями.
4. Відповідність поставлених цілей і результатів, досягнутих на занятті (за необхідності вказати причини невдачі).
5. Рівень досягнення мети і завдань: вклад, внесений у формування компетенцій студентів.
6. Ступінь активності студентів на занятті.
7. Темп заняття.
8. Характер організації навчального матеріалу.
9. Методи і прийоми, які використовуються на занятті. Оцінка якості їх реалізації.
10. Використання різноманітних інформаційно-технічних засобів на занятті, їхня доцільність та ефективність.
11. Використання сучасних технологій навчання.
12. Характеристика організації контролю знань.
13. Психологічна атмосфера заняття.
14. Оцінка якості проведеного заняття з вказівкою недоліків.

Додаток Е

Орієнтовний план аналізу відвіданих практичних занять провідного викладача кафедри або керівника практики

1. Дисципліна, викладач, група, дата проведення заняття.
2. Тема.
3. Місце заняття в системі занять по цьому розділу відповідно до робочої програми. Перспективний розподіл навчального матеріалу.
4. Цілеспрямованість навчального заняття. Наявність цільових установок на кожному етапі заняття.
5. Тип заняття. Форма заняття і його структура. Втілення методичного задуму, відповідність форми заняття його меті та завданням, специфіці досліджуваного матеріалу, особливостям студентів.
6. Теоретичний, змістовний рівень практичного заняття: науковість матеріалу, робота з поняттями; глибина розкриття теми, встановлення причинно-наслідкових зв'язків; кодування інформації (організація записів: таблиці, схеми, плани, опорні конспекти та ін.); формулювання питань і висновків.
7. Реалізація компетентнісного підходу на занятті.
8. Дотримання та реалізація основних дидактичних принципів на занятті: реалізація всіх ланок процесу навчання; викладання на високому рівні складності; усвідомленість процесу навчання; опора на випереджальний розвиток; індивідуальний і диференційований підхід; урахування емоційного фактору; організація контролю знань, оцінка діяльності студентів.
9. Організація на занятті пошукової діяльності студентів: проблемний підхід у викладенні матеріалу, вирішення проблемних питань (ситуацій, завдань); обсяг самостійної творчої діяльності на занятті; організація на занятті полілогу і діалогу з метою удосконалення комунікативної компетенції; розвиток уміння

формулювати самостійні висновки, робота з розвитку мовної і мовленнєвої компетенції тощо.

10. Організація самостійної діяльності: постановка проблеми; ознайомлення з технологією виконання; диференціювання завдань; урахування ініціативи студентів.

11. Педагогічна майстерність викладача: вміння коментувати навчальний матеріал; вміння вести евристичну бесіду; виразність і правильність мови; педагогічний такт; створення творчої і дослідницької атмосфери на занятті; раціональне використання часу на занятті.

12. Загальна оцінка заняття: реалізація основних цільових настанов, досягнення запланованих результатів; оцінка індивідуального стилю викладання і педагогічні знахідки викладача; морально-етичний і естетичний аспекти заняття.

Додаток Є

Орієнтовний план аналізу робочої програми, силабусу освітнього компонента

1. Назва навчальної дисципліни. Блок навчального плану, до якого відноситься навчальна дисципліна. Автор (автори) навчальної програми.
2. Мета і завдання навчальної дисципліни. Оцінка відповідності їх формулювання компетентнісному підходу в навчанні.
3. Оцінка відповідності прогнозованих освітніх результатів меті та завданням вивчення даної дисципліни.
4. Структура робочої програми навчальної дисципліни, її відповідність нормативним вимогам.
5. Розділи тематичного плану програми, їх співвідношення зі змістом навчального матеріалу, формами його вивчення і очікуваними результатами.
6. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення дисципліни, оцінка його відповідності нормативним вимогам до відбору та оформлення літератури.
7. Висновок про відповідність аналізованої програми встановленим вимогам або необхідності зміни / оновлення / актуалізації окремих компонентів програми.

Додаток Ж
ЩОДЕННИК

проходження практики
студента-магістранта
факультету соціально-педагогічних наук та іноземної філології
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

(П.І.Б.)

№ п/п	дата	Види роботи студента-магістранта	Відмітка про виконання	Підпис керівника практики
1				
2				

Додаток 3

ЗВІТ

Міністерство освіти і науки України
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Факультет соціально-педагогічних наук та іноземної філології

Кафедра іноземної філології

Звіт

про проходження практики

студентом-магістрантом

..... (ПІБ)

Харків

202...

Примітки: звіт про проходження виробничої або асистентської практики репрезентує виконані завдання за всіма структурними елементами практики. Звіт має відповідати вимогам, що пред'являються до написання та оформлення такого виду документів, бути захищеним у встановленому порядку та у визначені строки, що передбачені програмою практики.

Додаток I

Відгук

керівника практики(посада, ПБ)
 на роботу студента-магістранта (ПБ)
 факультету соціально-педагогічних наук та іноземної філології
 КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
 «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
 ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
 під час проходження практики

1. Загальна характеристика студента-магістранта.
2. Відповідність діяльності студента-магістранта індивідуальному плану.
3. Аналіз різноманітних видів діяльності студента-магістранта під час проходження практики.
4. Своєчасне оформленні звітної документації.
5. Інше.

Висновок:

Робота студента-магістранта під час проходження практики може бути рекомендована до захисту з оцінкою _____.

(не може бути рекомендована до захисту)

Науковий керівник _____ (підпис)

_____ 20__ р.